

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήναι, 30-10-2015

Αριθμός ατομικής γνωμοδοτήσεως 243/2015

Αριθμός πρωτοκ. εγγράφου ερωτήματος: Γ30/ 69/2015 ιδρύματος κοινωνικών ασφαλίσεων - ενιαίου ταμείου ασφαλίσεως μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) / διευθύνσεως διοικητικού προσωπικού, ως το ιστορικόν του συνεπληρώθη με τα έγγραφα υπ' αριθμ. πρωτ. 1) 6538/2015 της διευθύνσεως συντάξεων προσωπικού ν.π.δ.δ. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., 2α) 610/2015 & 2β) 612/2015 του πρωτοδικείου Αθηνών / 5^{ου} ειδικού ανακριτικού τμήματος.

Περίληψις ερωτήματος: Αν, εν όψει των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου (άρ.) 148 παραγράφου (π.) 2, εν συνδυασμῷ προς αυτές του άρ. 8 (π. 1) του Υ.Κ. (ν. 3528/2007), δύναται η Υπηρεσία (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) να δεχθή την παραίτησιν δημοσίου υπαλλήλου υποβληθείσαν εκκρεμούσης εις βάρος του ποινικής δώξεως δι' αδικήματα εμπιπτοντα στις άνωθι διατάξεις.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

I.A.1. Κατά του Α.Μ., πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου του κλάδου ΔΕ (διοικητικών γραμματέων) με βαθμόν Γ' του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ο οποίος εγεννήθη το έτος 1962 και διορισθείς ανέλαβεν υπηρεσίαν εις το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. στις 27-3-1985, ηγέρθη στις 15-10-2012 ποινική δίωξις διά:

α. Απάτην κατά του Δημοσίου τελεσθείσαν από κοινού και κατ' εξακολούθησιν, υπό ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις (ειδικώτερες συνθήκες εγκληματικής δράσεως, μακρύς χρόνος τέλεσης, αντικείμενο ιδιαίτερος μεγάλης αξίας) εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξεν ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο υπερβαίνει το ποσόν ευρώ 150.000,00.

β. Ψευδή βεβαίωσιν κατά του Δημοσίου τελεσθείσαν κατ' εξακολούθησιν, υπό ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις (ειδικώτερες συνθήκες εγκληματικής δράσεως, μακρύς χρόνος τέλεσης, αντικείμενο ιδιαίτερος μεγάλης αξίας), εκ της οποίας το όφελος που επέτυχεν ή επεδίωξεν ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο υπερβαίνει το ποσόν ευρώ 150.000,00.

γ. Παθητικήν δωροδοκίαν τελεσθείσαν κατ' εξακολούθησιν εκ της οποίας η αξία των ωφελημάτων υπερβαίνει το ποσόν ευρώ 120.000,00.

δ. Νομιμοποίησιν εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες [άρθρα 1, 12, 13 (περ. α' & γ'), 14, 26 (π. 1), 27 (π. 1), 45, 94 (π. 1), 98, 235, 242 (π. 3-1), 386 (π. 3β'-1) Π.Κ. (ποινικού κώδικος), 1 του νόμου (ν.) 1608/1950, 1 (περ. α', υποπερ. δδ', περ. β'), 2 (π. 1α) ν. 2331/1995, ως ετροποποιήθη με τον ν. 3691/2008 και ισχύει].

I.A.2. Η σχετική δικογραφία εκκρεμεί στο 5^ο ειδικόν ανακριτικόν τμήμα του πρωτοδικείου Αθηνών στο οποίον αρχικώς είχε διαβιβασθή από 15-10-2012 με παραγγελίαν του εισαγγελέως δι' ανάκρισιν και, μετά την περάτωσιν της ανακρίσεως και την διαβίβασιν τής δικογραφίας εις τον εισαγγελέα στις 14-9-2015, επανεισήχθη στο ανακριτικό αυτό τμήμα στις 15-10-2015 (κατόπιν εκτελέσεως εντάλματος συλλήψεως άλλου κατηγορουμένου). Στις 22-10-2015 εισήχθη στο ίδιο ανακριτικό τμήμα, προς συσχέτισιν με αυτήν, άλλη συναφής δικογραφία η οποία μελετάται από την ανακρίτριά για τυχόν περαιτέρω ανακριτικές ενέργειες.

I.A.3. Ο Α.Μ. υπέβαλε στην Υπηρεσία τις υπ' αριθμ. 11255/11-10-2013 και 11962/31-10-2013 αιτήσεις παραιτήσεως, πλην όμως με το υπ' αριθμ. Φ 00/17158/5-11-2013 έγγραφό της η Υπηρεσία εγνώρισε στον αιτούντα ότι η παραίτησή του δεν μπορεί να γίνη δεκτή, καθ' όσον εκκρεμεί σε βάρος του η άνωθι ποινική δίωξις για αδικήματα εμπιπτοντα στις ανωτέρω διατάξεις. Ο υπάλληλος στις 6-3-2015 υπέβαλε νέα αίτηση παραιτήσεως για συνταξιοδότησή του.

I.A.4. Με απόφασιν τού Α' Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. του επεβλήθη η πειθαρχική ποινή του προστίμου αποδοχών τριών μηνών με μηνιαίαν παρακράτησιν (όχι όμως ανωτέραν του 1/5 των μηνιαίων αποδοχών του) για τα πειθαρχικά παραπτώματα που προβλέπονται και τιμωρούνται από τα άρ. 106, 107 (π. 1 εδ. β') & 109 (π. 2 εδ. β' & δ') Υ.Κ.. Με την επί των αντιθέτων ενστάσεων εκδοθείσαν υπ' αριθμ. 326/21-2-2014 απόφασιν του δευτεροβαθμίου πειθαρχικού συμβουλίου ο υπάλληλος εκρίθη ένοχος διαπράξεως των πειθαρχικών παραπτωμάτων της παραβάσεως καθήκοντος κατά τον ποινικόν κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους και της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς ή αναξίας για υπάλληλο διαγωγής εντός υπηρεσίας και του επεβλήθη η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσεως εξ (6) μηνών με πλήρη στέρησιν αποδοχών. Με προσφυγήν του ενώπιον του διοικητικού εφετείου Αθηνών, η οποία εκκρεμεί, ο υπάλληλος προσέβαλε την ως άνω απόφασιν με αίτημα την ακύρωσίν της. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ10/341/19-5-2014 πράξιν του αρμοδίου οργάνου του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. εγνωστοποιήθη στον υπάλληλον η εκτέλεσις (από 2-4-2014 έως 1-10-2014) της επιβληθείσης πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσεως εξ (6) μηνών.

I.A.5. Ο υπάλληλος στις 11-10-2013 (χρόνον υποβολής α' αιτήσεως παραιτήσεως) εθεμελίωσε συνταξιοδοτικόν δικαίωμα (με την συμπλήρωσιν 25ετίας) από 1-1-2011 έως 31-12-2011 βάσει των διατάξεων του άρ. 6 του ν. 3865/2010, ως πατήρ ανηλικού με

αναστολήν, με ταυτόχρονον αποποίησην του επί συμβάσει χρόνου υπηρεσίας του στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (ασφάλισις "κοινού" Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.), με παράλληλον αναγνώρισιν χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας και πλασματικού χρόνου τέκνων και έναρξιν πληρωμής συντάξεως την 4^η 9^{ου} 2014 οπότε συνεπλήρωσε το 52^{ον} έτος της ηλικίας του. Επειδή προ της ενάρξεως ισχύος (14-8-2015) του ν. 4336/2015 είχε συμπληρώσει το 52^{ον} έτος της ηλικίας του, κατ' άρ. 1 π. 6 του ανωτέρω ν. 4336/2015 το συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα δεν θίγεται και επιτρέπεται να ασκηθή οποτεδήποτε.

Ι.Β. Προβληματισθείσα από τα ανωτέρω η Υπηρεσία απηύθυνε το ερώτημα.

ΙΙ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΙΙ.Α. Σύνταγμα (Σ.) της Ελλάδος [έτους 1975 (Α 111), ως α) μετεφέρθη στη δημοτική με το Β' ψήφισμα της 6^{ης} Μαρτίου 1986 της ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 24) και β) ανεθεωρήθη με το ψήφισμα της 6^{ης} Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 84)]: Άρ. 5: 1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη. Άρ. 25: 1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.».

ΙΙ.Β. Εν Ρώμη την 4^η 11^{ου} 1950 υπογραφείσα σύμβασις διά την προάσπισιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών («Ε.Σ.Δ.Α.») επανακυρωθείσα με το ν.δ. 53/1974 (Α' 256): Άρ. 6: 1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή ... εντός λογικής προθεσμίας υπό ... δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. 2. Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επ' αδικήματι τεκμαίρεται ότι είναι αθών μέχρι της νομίμου αποδείξεως της ενοχής.

ΙΙ.Γ. Κώδιξ ποινικής δικονομίας (κ.π.δ.) μεταγλωττισθείς με το π.δ. 258/1986 (Α' 121): Άρ. 43 [το οποίον, ως είχε αντικατασταθή με το άρ. 4 ν. 3160/2003 (Α' 165) και τροποποιηθή με το άρ. 9 ν. 3904/2010 (Α' 218), αντικατεστάθη με την π. 3 άρ. 27 ν. 4055/2012 (Α' 51)]: Έναρξη ποινικής δίωξης. 1. Ο εισαγγελέας ... κινεί την ποινική δίωξη παραγγέλλοντας ... ανάκριση

ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ: ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Συμβούλιο Πλημμελειοδικών:
 Άρ. 305, 306, 307.....

Περάτωση της κύριας ανάκρισης:

Άρ. 308. 1 [ως αντικατεστάθη με το άρ. 15 παρ. 1 ν. 3904/2010 (Α' 218)]. Το τέλος της κύριας ανάκρισης κηρύσσεται από το συμβούλιο πλημμελειοδικών με βούλευμα. Για το σκοπόν αυτόν τα έγγραφα διαβιβάζονται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη στον εισαγγελέα, ο οποίος, αν κρίνει ότι δεν χρειάζεται να τα επιστρέψει στον ανακριτή για να συμπληρωθεί η ανάκριση, μέσα σε δύο μήνες, ή εάν η φύση της υπόθεσης το επιβάλλει, μέσα σε τρεις μήνες υποβάλλει πρόταση στο συμβούλιο για να παύσει οριστικά ή προσωρινά η δίωξη ή για να παραπεμφθεί ο κατηγορούμενος στο ακροατήριο ή για να μην απαγγελθεί κατηγορία εναντίον του. Στα εγκλήματα που προβλέπονται από το άρθρο 1 του ν. 1608/1950 η περάτωση της κύριας ανάκρισης κηρύσσεται από το συμβούλιο εφετών με βούλευμα. Για το σκοπόν αυτόν η δικογραφία διαβιβάζεται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος, αν κρίνει ότι η ανάκριση δεν χρειάζεται συμπλήρωση, μέσα σε δύο μήνες, ή εάν η φύση της υπόθεσης το επιβάλλει μέσα σε τρεις μήνες, την εισάγει με πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως, είτε να μην γίνει κατηγορία είτε εκδίδοντας παραπεμπτικό βούλευμα, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξαρτήτως της βαρύτητας των τελευταίων ή εάν γι' αυτά προβλέπεται διαφορετικός τρόπος περάτωσης της ανάκρισης και όταν από την έρευνα της ουσίας της υπόθεσης κρίνει ότι δεν θεμελιώνεται προβλεπόμενο από το άρθρο 1 του ν. 1608/1950 έγκλημα.

ΙΙ.Δ. Κώδικας καταστάσεως δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Υ.Κ.) κυρωθείς με τον ν. 3528/2007 (Α' 26):

ΜΕΡΟΣ Α' (ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΩΛΥΜΑΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ)

Άρ. 8 (ποινική καταδίκη, ...). Δεν διορίζονται υπάλληλοι: α) Όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για ... απάτη, ... δωροδοκία,

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' (ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ): ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (ΛΥΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ):

Άρ. 147 (λόγοι λύσεως). Η υπαλληλική σχέση λύεται Με την αποδοχή της παραιτήσεως του υπαλλήλου. Άρ. 148 (παραίτηση). 1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως.2. Η παραίτηση θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί αν κατά την υποβολή της εκκρεμεί ποινική δίωξη για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α' της π. 1 του άρ. 8 ή για κακούργημα

ΙΙ.Ε. Π.δ. 169/2007 - «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων» - (Α' 210): Άρ. 62: Το δικαίωμα σύνταξης χάνεται στις παρακάτω περιπτώσεις: α) ... β) Αν ο δικαιούχος

καταδικαστεί αμετάκλητα, είτε όταν ήταν στην ενέργεια είτε ως συνταξιούχος σε ποινή καθείρξεως για ... απάτη, ... , ή σε φυλάκιση για δωροδοκία ή δωροληψία, εφόσον τα αδικήματα αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή κατά των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου
Άρ. 63: 1 [ως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με τη π. 7γ του άρ. 3 του ν. 4151/2013 (Α'103)]. Το δικαίωμα για σύνταξη ή καταβολή δεν μπορεί να ασκηθεί αν ο δικαιούχος καταδικασθεί στην ποινή της καθείρξεως για οιοδήποτε αδίκημα και μέχρι τη λήξη της ποινής.

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ

1. Χαρακτηριστικόν της ειδικής εννόμου σχέσεως που συνδέει τον δημόσιον υπάλληλον με το νομικόν πρόσωπον του Δημοσίου είναι και ο προαιρετικός της χαρακτήρ - η θεμελιώσις της δηλαδή στην καταφατικήν βούλησιν του προσώπου - που επιτρέπει την λύσιν της κατόπιν δηλώσεως του υπαλλήλου. Στο δικαίωμα του υπαλλήλου να αποχωρήση από την υπηρεσίαν είναι δυνατόν να τεθούν περιορισμοί (Σπηλιωτόπουλος – Χρυσανθάκης: «Βασικοί Θεσμοί Δημοσιούπαλληλικού Δικαίου» 6^η έκδοση π. 12 και 175).

2. Με την π. 1 του άρ. 5 του Σ. προστατεύεται (ως στοιχείον της προσωπικότητος του ατόμου και του δικαιώματος ελευθέρας αναπτύξεώς της) και η επαγγελματική ελευθερία, δηλ. η ελευθερία επιλογής και ασκήσεως επαγγέλματος, χωρίς όμως ως εκ τούτου να εμποδίζεται η νομοθετική εξουσία να προβαίνει σε ρυθμίσεις και να τάσση όρους και προϋποθέσεις ή να επιβάλλη περιορισμούς εις την επιλογήν και την άσκησιν ωρισμένου επαγγέλματος εφ' όσον οι περιορισμοί προβλέπονται στον νόμο, επιδιώκουν κατά τρόπον αντικειμενικόν την επίτευξιν σκοπών δημοσίου συμφέροντος και είναι αναγκαίοι και πρόσφοροι για την επίτευξη του επιδιωκομένου σκοπού, ανταποκρίνονται δηλαδή, κατ' άρ. 25 (παρ. 1) τού Σ., προς την αρχήν της αναλογικότητος (Ολ. Σ.τ.Ε. 2991/2005, 3828/1997, 413/1993 κ.ά.).

3. Ο προβλεπόμενος από τον νόμο περιορισμός του δικαιώματος παραιτήσεως των υπαλλήλων κατά των οποίων έχει ασκηθή ποινική δίωξις επιδιώκει σκοπόν δημοσίου συμφέροντος, δηλ. την αποτροπήν αποφυγής α) πειθαρχικής ποινής ή β) άλλων συνεπειών που μια αμετάκλητη ποινική καταδίκη συνεπάγεται στην υπηρεσιακή κατάσταση τού (φέροντος την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου) διωκομένου, διασφαλιζομένης τοιουτοτρόπως της σταθερότητος και της νομιμότητος της λειτουργίας της δημοσίας διοικήσεως. Οι σχετικές διατάξεις όμως, ερμηνευόμενες σύμφωνα με 1) τα άρ. 2 (π. 1) και 5 (π. 1) του Σ. (για τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητος) και 2) την αρχήν της αναλογικότητος, έχουν όριον το χρονικόν εκείνο σημείον πέραν του οποίου η κατά τις περιπτώσεις υπέρμετρος καθυστέρησις εκδόσεως αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως και η συνακόλουθος υποχρέωσις παραμονής του υπαλλήλου στην υπηρεσία, παρά τη θέλησίν του, θα συνίστα ουσιώδη περιορισμόν των άνωθι συνταγματικών δικαιωμάτων και αρχών. Εφ' όσον επομένως διαπιστωθή σημαντική παράτασις

της εκκρεμοδικίας, η Διοίκησης οφείλει να αποφανθή αιτιολογημένως επί της σχετικής αιτήσεως του υπαλλήλου και, αν διαπιστώσει υπέρβαση του ανωτέρω ορίου, υποχρεούται να δέχεται την παραίτησή του (δ.εφ.Αθ. 145/2010: «νόμος»). Επομένως πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση η διάταξη του Υ.Κ. κατά την οποία αν εκκρεμεί κατά του αιτούντος ποινική δίωξη θεωρείται ως μη υποβληθείσα η αίτηση παραίτησεως α) είναι εφαρμοστέα και β) αν εξυπηρετεί κάποιον σκοπόν εις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι εκ του νόμου δυνατή και επιβεβλημένη η λύσις της υπαλληλικής σχέσεως εξ άλλου λόγου όπως π.χ. κατ' εφαρμογήν των άρθρων 152, 155 Υ.Κ. (λόγω συμπληρώσεως της απαιτούμενης ηλικίας και του συνταξίμου χρόνου) και περαιτέρω αν ανταποκρίνεται, μετά συνεκτίμησιν όλων των δεδομένων, εις την αρχήν της αναλογικότητας (ad hoc Ν.Σ.Κ. / Ολ. 37/2008).

4. Από τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 8 (π. 1 περ. α') και 148 του ισχύοντος Υ.Κ. συνάγεται ότι, καίτοι η παραίτησις (δήλωσις βουλήσεως περί αποχωρήσεως) δημοσίου υπαλλήλου αποτελεί δικαίωμα υποβαλλόμενον πάντοτε εγγράφως και χωρίς προσθέτους ορισμούς (δηλ. αίρεση, όρο, προθεσμία) οι οποίοι, άλλωστε, θεωρούνται ως μη γεγραμμένοι (Τάχος - Συμεωνίδης: Ερμην. Υπαλ. Κώδικα έκδοση 2007 κεφ. Β' υπό άρθ. 148 σ. 1536, Ν.Σ.Κ. 564/2008, 45/2010, 201/2012), εν τούτοις σε ωρισμένες περιπτώσεις η παραίτησις αυτή θεωρείται, κατά πλάσμα του νόμου, ως μη υποβληθείσα, όπως: i. Αν κατά την υποβολήν της εκκρεμεί ποινική δίωξις για πλημμέλημα του άρθ. 8 π. 1 ή κακούργημα. ii. Αν εκκρεμεί πειθαρχική δίωξις ενώπιον του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου για παράπτωμα που επισύρει την ποινήν της οριστικής παύσεως. iii. Αν η ποινική ή πειθαρχική δίωξις ασκηθή εντός δύο μηνών από της υποβολής της παραίτησεως και προ της αποδοχής της [Ν.Σ.Κ. 37/2008 (Ολ.), 426/2011, 11/2012, 21/2013]. Ειδικότερα κατ' εφαρμογήν των - ταυτοσήμων προς τις ως άνω ισχύουσες - προγενεστέρων διατάξεων των διαδοχικώς προϊσχυσάντων υπαλληλικών κωδικών και ιδίως του άρθ. 149 π. 2 του κυρωθέντος με τον ν. 2683/1999 Υ.Κ., η υπό του υπαλλήλου παραίτησις από την υπηρεσίαν ουδεμίαν επάγεται έννομον συνέπειαν εις την υπηρεσιακήν του κατάστασιν ούτε δημιουργεί υποχρέωσιν της Διοικήσεως, αν η σχετική αίτησις υποβληθή ενώ συντρέχει έστω και μία από τις ως άνω περιπτώσεις (Σ.τ.Ε. 2428/2005, 2345/2006, 2898/2006, Ν.Σ.Κ. 334/2006, 201/2012 κ.ά.). Μόνον για την περίπτωση ασκήσεως πειθαρχικής διώξεως μετά την υποβολήν της παραίτησεως προβλέπεται από τον νόμον ανώτατον όριον διατηρήσεως της εκκρεμότητος, δηλ. τάσσεται περιορισμός εκδικάσεώς της εντός έξ (6) μηνών με συνέπεια, στην αντίθετη περίπτωση - δηλ. παρόδου της εξαμήνου προθεσμίας - να δικαιούται ο υπάλληλος να υποβάλη νέα αίτηση παραίτησεως, ενώ για τις ανωτέρω λοιπές περιπτώσεις δεν τίθεται χρονικός περιορισμός [Ν.Σ.Κ. 37/2008 (Ολ.), 426/2011, 11/2012, 21/2013]. Όμως, αν και εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός ως προς την περάτωσιν της ποινικής διώξεως που έχει ασκηθή πριν από

την υποβολήν της παραιτήσεως του δημοσίου υπαλλήλου, παρά ταύτα είναι δυνατόν να δικαιολογηθή η διακριτική ευχέρεια της Διοικήσεως να προβαίνει σε εξέταση αιτήσεων παραιτήσεως υπαλλήλων κατά των οποίων εκκρεμεί ποινική δίωξις και σε αποδοχή τούτων, εκτιμωμένων των ειδικωτέρων συνθηκών εκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως, υπό το φως της ως άνω ερμηνείας των διατάξεων των άρ. 5 και 25 του Σ. και 6 της Ε.Σ.Δ.Α. [Ν.Σ.Κ. 37/2008 (ΟΛ.), 426/2011, 11/2012, 21/2013 κ.ά.]. Ο υπό το φως του άρ. 6 της Ε.Σ.Δ.Α. ερμηνευθείς εύλογος χρόνος διάρκειας της ποινικής διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων, της πολυπλοκότητος εκάστης υποθέσεως και της συμπεριφοράς των προσφευγόντων και των αρμοδίων αρχών (Ν.Σ.Κ. 297/2013 με παραπομπές στη νλγία του Ε.Δ.Δ.Α.).

5. Ο όρος «εκκρεμής ποινική δίκη» εμπεριέχει την έγερσιν της ποινικής δίωξεως κατά συγκεκριμένου προσώπου από τον αρμόδιο εισαγγελέα κατ' άρ. 43 κ.ποιν.δ., ήτοι *in personam* και ουχί *in rem* (Ν.Σ.Κ. 352/2003, 297/2013), που συνεπάγεται την εκκρεμοδικίαν, η οποία υφίσταται - κατά την έννοιαν του άρ. 148 π. 2 του Υ.Κ. - μέχρι τής α) δημοσιεύσεως (καταδικαστικής ή αθωωτικής) αποφάσεως του ποινικού δικαστηρίου αν κατ' αυτής δεν επιτρέπεται η άσκησις ενδίκων μέσων ή β) χρονοημερομηνίας κατά την οποίαν η ποινική απόφασις καθίσταται αμετάκλητος κατ' άρ. 546 π. 2 κ.ποιν.δ. (Ν.Σ.Κ. 297/2013 με παραπομπές στη νλγία).

6. Η κατ' άρ. 148 Υ.Κ. [πρβλ. και ταυτοσήμου περιεχομένου άρ. 149 του προγενεστέρου Υ.Κ. (ν. 2683/99, Α' 19)] παραίτησις δημοσίου υπαλλήλου από την θέση την οποία κατέχει [που αποτελεί δικαίωμά του (η παραίτησις), εφ' όσον η σχέσις που τον συνδέει με την υπηρεσίαν είναι εθελουσία και δεν επιβάλλεται υποχρεωτικώς (πρβλ. Ν.Σ.Κ. 352/2003)] συνιστά ένα εκ των περιοριστικώς στο άρ. 147 Υ.Κ. προβλεπομένων λόγων, χωρίς η εκ του λόγου αυτού λύσις της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως να συνεπάγεται - άνευ ετέρου - και την έναρξιν λήψεως της συντάξεως παρά μόνον αν συντρέχουν προϋποθέσεις που σχετίζονται με το ηλικιακόν όριον, το έτος θεμελιώσεως του σχετικού δικαιώματος και τον χρόνον διορισμού στην υπηρεσία κατά τις ειδικώτερες διακρίσεις του άρ. 56 π.δ. 169/2007 (Ν.Σ.Κ. 297/2013 με παραπομπήν). Αντιθέτως, λόγοι συνεπαγόμενοι την αυτοδικαία λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως, ως π.χ. η απόλυσις, ως αυτή εξειδικεύεται στο άρθρο 155 του Υ.Κ. (Ν.Σ.Κ. 388/2012), η οποία συνδέει την έννομον αυτήν συνέπειαν με τη συνδρομήν είτε του ηλικιακού και μόνον ορίου (65^{ου} έτους της ηλικίας κατά την π. 1 τούτου) είτε συνδυασμόν ορίου ηλικίας και χρόνου δημοσίας προϋπηρεσίας (δηλ. 60^{ου} έτους ηλικίας και 35ετούς πραγματικής και συνταξίμου δημοσίας υπηρεσίας κατά την παρ. 2 τούτου), κατ' αρχήν (ήτοι αν δεν ορίζεται άλλως ειδικώς) συνεπάγονται και την έναρξιν λήψεως της συντάξεως. Ανεξαρτήτως πάντως του τρόπου λύσεως της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως, δια να διατηρήση ο υπάλληλος το

σχετικόν δικαίωμα συνταξιοδότησεως, πρέπει αυτός είτε να μην έχει καταδικασθή αμετακλήτως (ως εν ενεργεία ή ως συνταξιούχος) εις ποινήν καθειρξεως δι' ωρισμένα αδικήματα που στρέφονται κατά του Δημοσίου ή για κάποιο από τα αδικήματα των άρ. 270 και 272 Π.Κ. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 62 περ. β' του π.δ. 169/2007 (άλλως απόλλυται του δικαιώματος της συντάξεως), είτε να μην έχη καταδικασθή (ως δικαιούχος συντάξεως) εν γένει σε ποινήν καθειρξεως για οιοδήποτε αδίκημα κατ' άρ. 63 π. 1 του π.δ. 169/2007, άλλως το δικαίωμα συντάξεως ή καταβολής της συντάξεως αναστέλλεται μέχρι λήξεως της ποινής.

7. Με την 37/2008 γνωμοδότησιν του Ν.Σ.Κ. / Ολομελείας εκρίθη ότι το από 7-12-2004 (οπότε ηγέρθη ποινική δίωξις εναντίον δημοσίου υπαλλήλου) έως 11-1-2008 διαρρεύσαν διάστημα (τριών ετών και ενός μηνός περίπου) και η αβεβαιότης ως προς τον χρόνον της αμετακλήτου περαιώσεως της όλης διαδικασίας - η οποία θα έπρεπε, πάντως, να είχε περαιωθή εντός ευλόγου χρόνου - εν συνδυασμώ με το ότι ο ενδιαφερόμενος, υπέρ του οποίου ισχύει το τεκμήριον της αθωότητος, είχε συμπληρώσει τριακονταεπταετή συντάξιμη υπηρεσία, δικαιολογεί την παραδοχή ότι η αναστολή των αποτελεσμάτων της παραιτήσεως οδηγεί σε υπέρμετρο περιορισμό της βουλήσεως του υπαλλήλου, η οποία τελεί υπό την εγγύηση του άρ. 5 του Σ., ως εκδήλωση του δικαιώματος ελευθέρας αναπτύξεως της προσωπικότητός του και, κατ' ακολουθίαν, η Διοίκηση δεν είναι μεν υποχρεωμένη αλλά και δεν κωλύεται να εξετάση την περίπτωση αποδοχής της αιτήσεως παραιτήσεως του υπαλλήλου χωρίς να αναμείνη την αμετάκλητη περαίωση της εναντίον του ασκήσεως ποινικής διώξεως.

IV. ΥΠΑΓΩΓΗ – ΠΟΡΙΣΜΑ

1. Εν προκειμένω ο Α.Μ. υπέβαλε τις δύο αιτήσεις παραιτήσεως έν έτος περίπου μετά την κίνηση ποινικής διώξεως κατ' αυτού, ενώ, παρά την από της εγέρσεως τής ποινικής του διώξεως παρέλευσιν τριετίας, όχι μόνο δεν έχει μέχρι τούδε εκδικασθή η υπόθεσις του εις πρώτον βαθμόν, αλλά [ως ερρέθη (ανωτέρω παράγρ. I.A.2)], μετά την περάτωσιν τής ανακρίσεως και την διαβίβασιν τής δικογραφίας εις τον εισαγγελέα στις 14-9-2015, η δικογραφία επανεισήχθη στο αρμόδιο ανακριτικό τμήμα στις 15-10-2015 και στις 22-10-2015 εισήχθη στο αυτό ανακριτικό τμήμα προς συσχέτισιν με αυτήν άλλη συναφής δικογραφία η οποία μελετάται από την ανακρίτριαν για τυχόν περαιτέρω ανακριτικές ενέργειες. Άγνωστον επί του παρόντος είναι α) αν η μελέτη της συναφούς δικογραφίας οδηγήση εις περαιτέρω ανακριτικής ενεργείας και β) το χρονικόν σημείον περαιώσεως της ανακρίσεως. Επίσης άγνωστος παραμένει ο χρόνος α) παραπομπής του υπαλλήλου εις το ακροατήριον, β) εκδικάσεως της υποθέσεως εις α' βαθμόν και γ) εκδόσεως αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως, αφού εν περιπτώσει καταδικαστικής αποφάσεως θα ασκηθούν ένδικα μέσα από τον Α.Μ. και εν περιπτώσει απαλλαγής του ένδικα μέσα θα ασκήση ο εισαγγελεύς.

2. Εν όψει τού ότι α) εξετελέσθη η εις βάρος του Α.Μ. επιβληθείσα πειθαρχική ποινή, β) δεν είναι μεν υποχρεωτική, αλλά είναι δυνατή η λύσις της υπαλληλικής σχέσεως του Α.Μ. λόγω α) θεμελιώσεως και β) δυνατότητος οποτεδήποτε ασκήσεως του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος και γ) υπέρ του Α.Μ. ισχύει το τεκμήριον της αθωότητος, το διαρρέυσαν από της κινήσεως της ποινικής διώξεως μεγάλο χρονικόν διάστημα και η αβεβαιότης ως προς τον χρόνον αμετακλήτου περατώσεως της όλης (περαιωτέας πάντως εντός ευλόγου χρόνου) διαδικασίας, δικαιολογούν την παραδοχήν ότι η αναστολή των αποτελεσμάτων της παραιτήσεως οδηγεί σε υπέρμετρον περιορισμόν της βουλήσεως του υπαλλήλου, η οποία τελεί υπό την εγγύησιν του άρ. 5 του Σ., ως εκδήλωσις του δικαιώματος ελευθέρας αναπτύξεως της προσωπικότητός του. Κατ' ακολουθίαν η Διοίκησις δεν υποχρεούται, ούτε κωλύεται να εξετάση την περίπτωσησιν αποδοχής της αιτήσεως παραιτήσεως του υπαλλήλου, χωρίς να αναμείνη την αμετάκλητον περάτωσιν της εναντίον του ασκηθείσης ποινικής διώξεως, δοθέντος ότι και οι όποιες έννομες συνέπειες επέρχονται (ή θα επέλθουν) εκ της καταδίκης (αμετακλήτου ή μη) κατ' άρ. 62 (εδ. β') και 63 (π. 1) του π.δ. 169/2007 - δηλ. απώλεια δικαιώματος συντάξεως ή αναστολής ασκήσεως του δικαιώματος συντάξεως (αντιστοίχως) - πέραν (και ανεξαρτήτως) των ζητημάτων αμφιβόλου συνταγματικότητος (πρβλ. απόφ. Ε.Δ.Δ.Α. από 22-10-2009 επί υποθέσεως Αποστολάκη κατά Ελλάδος εις Ε.Δ.Κ.Α. 2009.689 για τη ρύθμιση της περ. β' του άρ. 62 του π.δ. 169/2007), είναι αποσυνδεδεμένες από την ιδιότητα του καταδικασθέντος προσώπου ως ενεργού (ή μη) υπαλλήλου και πάντως δεν απαιτείται για την επέλευση των δυσμενών αυτών συνεπειών οπωσδήποτε η εκ μέρους του υπαλλήλου διατήρησις της ιδιότητός του αυτής.

V. ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Βάσει τούτων, η επί του ερωτήματος απάντησις είναι ότι η Διοίκησις δύναται να εξετάση την περίπτωσησιν αποδοχής της αιτήσεως παραιτήσεως του υπαλλήλου Α.Μ., χωρίς να αναμείνη την αμετάκλητη περαίωση της εναντίον του ασκηθείσης ποινικής διώξεως.-

Ο πρόεδρος τού Ν.Σ.Κ.

Αντώνης Παπαγεωργίου

